

Uppsala kommun

Samråd om detaljplan för del av Hamnplan, Uppsala kommun

Kommunens ärendenummer: PBN 2024-002888

Beskrivning av ärendet

Detaljplanen har överlämnats till Länsstyrelsen Uppsala län för samråd i enlighet med 5 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Handlingar daterade 2025-02-11. Detaljplanen handläggs med standardförfarande.

Under samrådet ska länsstyrelsen enligt 5 kap. 14 § PBL särskilt

1. ta till vara och samordna statens intressen
2. verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken (1998:808), MB, tillgodoses, att miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. MB följs och att strandskydd enligt 7 kap. MB inte upphävs i strid med gällande bestämmelser
3. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt
4. verka för att en bebyggelse inte blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Under samrådet ska länsstyrelsen också särskilt ge råd om tillämpningen av 2 kap. PBL. Länsstyrelsen ska dessutom ge råd i övrigt om tillämpningen av bestämmelserna i denna lag, om det behövs från allmän synpunkt.

Syftet med detaljplanen

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en likriktarstation som ska strömförsörja en del av den spårväg som planeras mellan Uppsala centralstation och stadens södra delar. Syftet är också att möjliggöra

en mindre komplementbyggnad på allmän plats som kan inrymma funktioner som kan stötta det publika rum som Hamnplan är.

Detaljplanens överensstämmelse med översiktsplanen

Länsstyrelsen anser att detaljplanen inte strider mot översiktsplanens intentioner.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Riksintresse kulturmiljö

Länsstyrelsen bedömer att planförslaget inte innebär påtaglig skada på riksintresset Uppsala Stad (C40). Nedan ges länsstyrelsen vägledande synpunkter i syfte att mildra den påverkan som planerad bebyggelse riskerar att få på Tullhuset som utgör en värdefull kulturmiljö.

Tullhuset, som ligger nordväst om planområdet, är särskilt omnämnt i det fördjupade kunskapsunderlaget för riksintresset Uppsala stad som en del av centralmakten. Centralmakten har ett viktigt uttryck i hamnplan med tullhuset som framstående byggnad. Det återkopplar till hur historiskt viktig Fyrisån varit för frakt och att ytan varit ett upplag för inkommande varor under lång tid. Tullhuset bör därför fortsatt vara det framstående uttrycket av Hamnplan. Om material och uttryck allt för mycket skiljer sig från tullhuset riskerar planerad bebyggelse att ta överhanden i vyn från stadsparken där man kan uppleva hamnen i sin helhet.

Av planbeskrivningen framgår att likriktarstationen kommer att bli 5 meter bred, vilket skulle underordna sig Tullhuset väl genom att maximalt utgöra halva dess bredd. Plankartan tillåter däremot byggnader som är 7 meter breda. Mot Tullhusets 10 meter breda kortsida skulle byggnader med den bredden upplevas som mer likställda Tullhuset vad gäller storlek och volym. För att säkerställa att planerade byggnader underordnar sig Tullhuset likt det är tänkt bör plankartan enbart tillåta den tilltänkta bredden om 5 meter.

Det krävs en genomtänkt gestaltning för att ny bebyggelse ska kunna placeras i så nära relation till tullhuset. Byggnadernas utformning bör därför preciseras i plankartan vad gäller fasad-, tak-, fönster- och dörrmaterial. På en plats som denna bör

likriktarstation, eller annan komplementbyggnad, inte utformas med modulkomponenter utan istället anpassad till platsen. Samtliga tak på hamnplan är plåttäckta, valmade tak och fasaderna går i ljusa kulörer av puts eller trä vilket bör vägleda byggnadernas utformning.

Geotekniska säkerhetsrisker

Av planhandlingarna framgår det vid grundläggning av byggnaderna behöver tas hänsyn till att marken inom planområdet delvis består av lera, vilket innebär att det finns förutsättningar för ras och skred.

Vid detaljplaneläggning är det viktigt att utreda och klarlägga de geotekniska säkerhetsfrågorna. Detta får inte senareläggas till bygglovskedet. Om kommunen kommer fram till att marken är lämplig för planerad markanvändning enbart under vissa förutsättningar ska detta tydligt framgå och redovisas i planhandlingarna. Till granskningsskedet anser länsstyrelsen att kommunen på ett tydligare sätt ska redogöra för vilken hänsyn som behöver tas till risken för ras och skred.

Länsstyrelsens synpunkter enligt annan lagstiftning

Här redovisas Länsstyrelsens synpunkter i frågor som har betydelse för planens genomförbarhet.

Kulturmiljölagen (1998:950)

Av planhandlingarna framgår exploatören ska söka tillstånd inför planerade ingrepp som innebär någon form av markarbete då planområdet ligger inom fornlämningen L1941:2293. Länsstyrelsen vill i sammanhanget tillägga att även schaktning för planerade ledningar utanför planområdet kräver tillståndsprövning enligt kulturmiljölagen och det kan komma att krävas arkeologisk insats.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning om att planen inte kan antas sådan utgöra en sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. 3 § MB.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av planhandläggare Johan Morhed med planhandläggare Anna Silver som föredragande. I den slutliga handläggningen har också kulturmiljöhandläggare Jenny Lychnell och Tina Fors samt miljöskyddshandläggare Sylvia Fernandez deltagit.

Kopia

Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se